

Aan de nieuwe fracties van de raden van de gemeenten langs de Nederlandse kust

Betreft: opgaven zoetwatervoorziening en verzilting

Leeuwarden, 24 maart 2026

Geachte heer, mevrouw,

De Stichting Kenniscluster voor Verziltingsvraagstukken (SALTA) wenst u veel succes toe in de komende raadsperiode.

Op basis van klimaatscenario's wordt verwacht dat droogte en hittestress steeds vaker gaan voorkomen. Het wordt moeilijker om alle functies langs de kust op het gewenste moment te voorzien van voldoende zoet water. Voor sommige delen van het land is aanvoer van zoet water sowieso niet mogelijk. Als er geen of minder zoet water beschikbaar is zal de verzilting van het watersysteem toenemen. Verzilting is de toename van het zoutgehalte in de bodem, grondwater en oppervlaktewater. Door dit proces wordt zoet water zouter, wat leidt tot schade aan landbouwgewassen, natuur en het brengt de drinkwatervoorziening in gevaar.

Voor hoogwaardige en duurzame productie van landbouwgewassen is voldoende zoet water en een gezonde bodem essentieel.

SALTA werkt met zo'n 60 publieke en private partners uit het bedrijfsleven, overheid, onderwijs en onderzoek aan oplossingen en handelingsperspectief voor de praktijk. De stichting is opgericht met een ideële doelstelling om de kennis binnen Nederland uit te wisselen en antwoorden te vinden waar de kennis ontbreekt. Uiteindelijk moet dat de weerbaarheid tegen extremere weersomstandigheden en verzilting versterken.

De gemeente kan een belangrijke rol spelen door te bevorderen dat zoetwater wordt benut en zo mogelijk wordt hergebruikt. Dat vraagt om onderwijs en voorlichting, passend beleid en het ondersteunen van initiatieven.

Wij denken daarbij aan de volgende concrete acties op gemeentelijk niveau:

- Het stimuleren van peil gestuurde drainage op landbouwpercelen, zodat regenwater langer kan worden vastgehouden
- Het mogelijk maken van maatregelen om aan te passen aan verzilting
- Alert zijn op infrastructurele maatregelen die kunnen leiden tot extra verzilting

- Het mogelijk maken van de opslag van zoetwater in bassins of in de ondergrond (in aquifers)
- Het bevorderen van hergebruik van gezuiverd afvalwater
- Het bevorderen van het beter sluiten van lokale waterkringlopen
- Het stimuleren van projecten gericht op zuinig watergebruik en gezonde bodems
- Het ondersteunen van kennisverspreiding en -ontwikkeling, om daarmee de bewustwording te bevorderen

SALTA is graag uw partner. De organisatie is met haar grote netwerk en de sterke oriëntatie op de praktijk in staat om bij te dragen aan de uitvoerbaarheid van beleid. Dat doet SALTA onder meer met Praktijkcoaches die momenteel actief zijn in Groningen (Minou Hegge), Friesland (Jacob Wiedijk) en Noord-Holland (Peter Baltus). Voor de andere provincies streven we naar een vergelijkbare werkwijze. In Friesland zal binnenkort een testlocatie voor het bepalen van de zouttolerantie van landbouwgewassen worden gestart.

Wij hopen u de komende periode eens te mogen ontvangen bij één van onze activiteiten of op onze onderzoek locatie. Wilt u meer informatie? Neem dan eens een kijkje op www.salta-cluster.com of neem contact op met ons secretariaat office@salta-cluster.com of 058-2849049.

Met vriendelijke groet,
Peter Prins, Algemeen Directeur SALTA

